

Kvæg, Planter

Høst af kernemajs

Kernemajs skal høstes, så snart den sorte plet er synlig ved kernerens tilhæftningssted og med maks. 40 pct. vand. Sen høst øger risikoen for angreb af Fusarium.

Viden om Opdateret Kl. 08:36

Kernemajs høstes så snart den sorte plet er synlig ved kernerens tilhæftningssted og med højst 40 pct. vand. Normalt er det 3-4 uger senere end høsttidspunktet for helsæd. Når vandindholdet er kommet ned på 40 pct., afhænger det optimale høsttidspunkt af den metode, som anvendes ved opbevaring af kernemajsen. Opbevaringsmetoden er derfor det andet kriterium for valg af høsttidspunkt. Se forskellige muligheder for opbevaring i Dyrkningsvejledningen for kernemajs.

På helsædstidspunktet har kernerne et vandindhold på 50 procent. Som gennemsnit af 55 landsforsøg i 2012-2022 har ændringen i vandprocenten i kernemajs været således pr. døgn:

Ændring i vandprocenten pr. døgn:

- 15. sep: -0,5
- 30. sep: -0,3
- 15. okt: -0,1
- 25. okt: 0

Fra midten af oktober falder vandindholdet kun meget svagt i kernemajs. Selvom vandindholdet ikke ændrer sig væsentligt, vil den fysiologiske modning fortsætte hen imod den sorte plet på kernerne, så længe stængel og kolbe ikke er frostsprængte. Den sorte plet skal være synlig, for at kernerne kan tærskes af spindlen. Sen høst øger markant risikoen for angreb af Fusarium. Det anbefales at få foretaget en analyse af indholdet af fusariumtoksiner, før kernemajsen anvendes som svinefoder.

Høsttidspunktet fastsættes efter væsentlige forhold som:

1. Vandprocenten

Når indholdet af vand i kernerne er højest 40 procent, afgør opbevaringsmetoden den optimale vandprocent, se forskellige muligheder for opbevaring i Dyrkningsvejledningen for kernemajs.

2. Lejesæd

Høst før en begyndende væltning eller nedknækning får betydende omfang for udbyttet.

3. Høst inden døgnets middeltemperatur kommer vedvarende under 10 °C

Når døgnets **middeltemperatur** kommer under 10 °C, er der risiko for, at udbyttet begynder at falde i kernemajs. Dette sker normalt

i sidste halvdel af oktober.

4. Frost

Skadens omfang: Kun bladspidser eller partier af marken er visnet, og der er grønne blade eller bladele.

Handling: Afgrøden betragtes som en afgrøde i forsat udvikling. Kerneindlejringen fortsætter, og vandprocenten vil fortsat falde.

Skadens omfang: Størstedelen af bladene er visnet, mens kolbe og stængel er intakte.

Handling: Kerneindlejringen er stort set stoppet, men der vil fortsat ske en omløjring af sukker i stængel til stivelse i kernerne, og vandprocenten vil fortsat falde. Afgrøden skal høstes, så snart den sorte plet er synlig på kernernes tilhæftningssted.

Skadens omfang: Hele planten er frostsprængt på grund af temperaturer under -4 °C.

Handling: Afgrøden skal høstes hurtigst muligt efter optøning, eller så snart majsene kan tærskes. Der er stor risiko for, at planterne vælter, og kolberne knækker ned. Høst ikke frossen majs, da det hindrer ensileringsprocessen, og det kan tage flere måneder for stakken at tø op.

Majsene høstes, så snart ét af ovenstående kriterier er opfyldt, da en udsættelse af høsten øger risikoen for et faldende udbytte, for at planterne knækker ned i blæsevej og for angreb af Fusarium. Selv om forholdene i punkt 1 er ideelle og langt må foretrækkes, kan det være forholdene under punkt 2, 3 og 4, der bestemmer høsttiden.

Metoder til vurdering af vandprocenten

Den sorte plet

Bræk kolben midt over. Pil kerner ud, og se på kernernes tilhæftningssted. Når den sorte plet er synlig på kernernes tilhæftningssted, kan kernerne tærskes af spindlen. Sker dette inden slutningen af oktober, er vandprocenten som regel omkring 40 procent. Den sorte plet er tegn på, at indlejringen af tørstof i kernerne er stoppet.

Den sorte plet er tegn på, at indlejringen af tørstof i kernerne er stoppet.

Bestemmelse af vandindhold

Indholdet af vand kan bestemmes ved at plukke kolberne på tre planter i træk tre steder repræsentativt i marken. Kernerne skrælles af spindlen, og der foretages en bestemmelse af vandprocenten i kernerne. Vandbestemmelsen kan ske i tørreskab, eller på NIT-apparater, som er opkoblet til "Korn NIT-netværk" (for eksempel NIT-apparater hos grovvarerforretningerne). De elektriske apparater baseret på måling af ledningsevne er ikke særligt brugbare ved så høje vandprocenter.

Formaling og opbevaring af kernemajs

Der er efterhånden en del maskinstationer der har en hammermøller med stor kapacitet (60-80 ton/time) som gør håndteringen af kernemajs konkurrencedygtig med kolbemajs. Under våde forhold er det også lettere at færdes i marken med en mejetærsker på bælte end med finsnitter og vogne. De fleste hammermøller har udstyr til tilsætning af et konserveringsmiddel f.eks. propionsyre eller natriumbenzoat eller et ensileringsmiddel. Som ensileringsmiddel er der god erfaring med at tilsætte heterofermentative mælkesyrebakterier, som er en betydelig billigere løsning end f.eks. propionsyre.

Flere maskinstationer tilbyder formaling af korn, bælgssæd og majs med meget høj kapacitet

Se desuden filmen Høst af kernemajs:

[https://www.seges.tv/v.ihtml/player.html?](https://www.seges.tv/v.ihtml/player.html?token=5d38ec02e7dcb1019bb1bf079db49fa8&source=embed&photo%5fid=72667037&autoPlay=0)

[token=5d38ec02e7dcb1019bb1bf079db49fa8&source=embed&photo%5fid=72667037&autoPlay=0](https://www.seges.tv/v.ihtml/player.html?token=5d38ec02e7dcb1019bb1bf079db49fa8&source=embed&photo%5fid=72667037&autoPlay=0)

Emneord

Grovfoder

Høst

Majs

+1

Kvæg

Tema: Grovfoder til kvæg

Med temaet Grovfoder får du overblik og viden til at producere godt grovfoder til den rigtige pris, hvad enten det drejer sig om græsensilage, helsæd af korn og majs eller om halm og hø.

Publiceret: 31. august 2018

Opdateret: 30. august 2024

Vil du vide mere?

Martin Mikkelsen

Landskonsulent, Grovfoder

SEGES Innovation P/S

mam@seges.dk

+45 2028 2694

Torben Spanggaard Frandsen

Landskonsulent, Grovfoder

SEGES Innovation P/S

tsf@seges.dk

+45 2333 9789

Rudolf Thøgersen

Afdelingsleder

SEGES Innovation P/S

rut@seges.dk

+45 3092 1743

Støttet af

Planteafgiftsfonden

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000
Agro Food Park 15 Fax. 8740 5010
8200 Aarhus N Email info@seges.dk